

HUMAN RIGHTS WATCH

350 Fifth Ave, 34th Floor
New York, NY 10118
Phone: 212.290.4700
Fax: 212.736.1300
hrwnyc@hrw.org

MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA DIVISION

Sarah Leah Whitson
Executive Director
Joe Stork
Deputy Director
Fadi al-Qadi
Regional Advocate
Eric Goldstein
Research Director
Hania Mufti
London Office Director
Lucy Mair
Researcher
Hadi Ghaemi
Researcher
Christoph Wilcke
Researcher
Nadim Houry
Researcher
Tarek Radwan
Assef Ashraf
Associates

ADVISORY COMMITTEE

Shibley Telhami
Chair
Kathleen Peratis
Bruce Rabb
Vice Chair
Amal Abdel Hadi
Lisa Anderson
Stephen Apkon
Shaul Bakhash
M. Cherif Bassiouni
Martin Blumenthal
Nathan Brown
Paul Chevigny
Helena Cobban
Hassan Elmasry
Edith Everett
Mansour Farhang
Christopher E. George
Salah al-Hejailan
Rita E. Hauser
Robert James
Edy Kaufman
Marina Pinto Kaufman
Samir Khalaf
Ann M. Lesch
Robert Malley
Stephen P. Marks
Rolando Matalon
Philip Mattar
Habib Nassar
Sheila Nemazee
Nader Mousavizadeh
Trevor Pears
Jean-Francois Seznec
Charles Shamas
Gary G. Sick
Mustapha Tili
Napoleon B. Williams, Jr.
James J. Zogby

HUMAN RIGHTS WATCH

Kenneth Roth
Executive Director
Michele Alexander
Development & Outreach Director
Carroll Bogert
Associate Director
Peggy Hicks
Global Advocacy Director
Iain Levine
Program Director
Dinah PoKempner
General Counsel
James Ross
Senior Legal Advisor
Joe Saunders
Deputy Program Director
Wilder Tayler
Legal and Policy Director
Joanna Weschler
UN Advocacy Director
Jane Olson
Chair, Board of Directors

לפרסום מיידי

פגזי מצרר ישראלים פוגעים באזרחים בלבנון

על ישראל להימנע משימוש בנשק חסר-הבחנה

(ביירות, 24 ביולי 2006) – ישראל עשתה שימוש בירי ארטילרי של פצצות מצרר לעבר אזורים מיושבים בלבנון – כך מסר היום ארגון Human Rights Watch. תחקירנים הפועלים בשטח בלבנון אישרו את הידיעה שבהתקפה ארטילרית של פגזי מצרר על הכפר ג'לידה, ב-19 ביולי, נהרגה אשה אחת ונפצעו לפחות 12 אזרחים נוספים, כולל שבעה ילדים. תחקירני ארגון Human Rights Watch גם צילמו פגזי מצרר במצבורי תחמושת של יחידות תותחנים של ישראל בגבול ישראל-לבנון.

"פצצות מצרר הן נשק בלתי-מדויק ובלתי-אמין במידה שאינה מתקבלת על הדעת כאשר נעשה בו שימוש בקרבת אזרחים", אמר קנת' רות', מנכ"ל ארגון Human Rights Watch. "אסור לחלוטין להשתמש בהן באזורים מיושבים".

לדברי עדי ראייה וניצולים מההתקפה שרואיינו על ידי Human Rights Watch, בסביבות השעה 3 אחה"צ ב-19 ביולי ירתה ישראל מספר פצצות מצרר מתותחנים לעבר הכפר ג'לידה. עדי הראיה תיארו כיצד פגזי הארטילריה פיזרו מאות מטעני-נץ משניים (פצצונות) על פני הכפר. הם תיארו בפרוטרוט את הפצצונות כקליעים קטנים יותר שהגיתו מתוך התרמילים הגדולים יותר של הפגזים.

בהתקפת פגזי המצרר נהרגו מרים איברהים, בת 60, ששהתה בתוך ביתה. לפחות שתי פצצונות מהפגזים שנורו בהתקפה חדרו לתוך המרתף ששימש את משפחת עלי בתור מקלט ופצעו 12 בני אדם, כולל שבעה ילדים. אבי המשפחה, אחמד עלי, נהג מונית בן 45, איבד את שתי רגליו בעקבות הפציעות שנפצע מפצצות המצרר. חמישה מילדיו נפצעו בהתקפה: מירה, בת 16; פטימה, בת 12; עלי, בן 10; איה, בת 3; ועולה, בת שנה. אשתו, אכרם איברהים, בת 35, וכן חמותו, עולה מוסא, בת 80, נפצעו אף הן. בהתקפה נפצעו גם ארבעה קרובי משפחה, כולם בעלי אזרחות כפולה גרמנית-לבנונית, שהסתתרו במרתף עם שאר בני המשפחה: מוחמד איברהים, בן 45; אשתו פטימה, בת 40; וילדיהם עלי, בן 16 ורוולה, בת 13.

במהלך ביקור בשטח שערכו ב-23 ביולי, צילמו תחקירני ארגון Human Rights Watch פצצות מצרר שמיועדות לירי ארטילרי בתוך מצבורי התחמושת של יחידות תותחנים של צה"ל, שמוצבות על גבול ישראל-לבנון.

http://hrw.org/images/pressers/photos/high_res/israel_lebanon/index.htm). בצילומים נראים פגזים דו-שימושיים קונבנציונליים משופרים מסוג M483A1, שהם פצצות מצרר המיועדות לירי ארטילרי, שמיוצרות ונמכרות על ידי ארה"ב. לדברי מפקד לשעבר בצה"ל שביקש שלא להזדהות, בצילומים ניתן לראות את סימני הזיהוי המובהקים של פגזי מצרר מסוג זה, לרבות חותמת בצורת יהלום ומבנה פגז ארוך יותר מזה של פגזי ארטילריה רגילים.

כל פגז ארטילריה מסוג M483A1 מפזר 88 פצצונות. שיעור הכשל (פגזי נפל) של פגז זה, 14 אחוז, גבוה באופן שאי אפשר לקבלו, וגורם לבעיה חמורה בשטח של פצצונות שלא התפוצצו וממשיכות לסכן אזרחים. המפקד לשעבר אמר שבמדרוך התפעול של צה"ל מוזהרים החיילים שהשימוש בפצצות מצרר מסוג זה יוצר שדות מוקשים מסוכנים, בגלל השיעור הגבוה של פגזי נפל.

כוחות הביטחון של לבנון, שעד עתה לא התערבו בלחימה בין ישראל לחיזבאללה, האשימו גם הם את ישראל בשימוש בפצצות מצרר בהתקפות על הכפר בלידה ועל כפרים נוספים בקרבת הגבול. מקורות אלה ציינו גם שבידיהם ראיות לכך שישראל עשתה שימוש בפגזי מצרר במקרה קודם השנה, במהלך חילופי אש עם חיזבאללה באזור חוות שבעא הנתון במחלוקת. ארגון Human Rights Watch ממשיך בחקירת האשמות נוספות אלה.

לדעת ארגון Human Rights Watch, השימוש בפצצות מצרר באזורים מיושבים עלול להוות הפרה של האיסור על התקפות חסרות-הבחנה, הכלול במשפט ההומניטארי הבינלאומי. תבנית הפיזור הרחבה של הפצצונות מקשה מאוד להימנע מפגיעה באזרחים שנמצאים באזור. יתרה מזו, בגלל שיעור הנפל הגבוה, פצצות מצרר מותירות מספר גדול של מטעני-נפל מסוכנים שממשיכים לפצוע ולהרוג אזרחים גם אחרי שההתקפה הסתיימה. לדעת ארגון Human Rights Watch, אין להשתמש כלל בפצצות מצרר, גם שלא בקרבת אזרחים, אלא אם כן שיעור הנפל שלהם נמוך מאחוז אחד.

ארגון Human Rights Watch ערך מחקר מפורט של השימוש שעשה צבא ארה"ב בפצצות מצרר במהלך המלחמה ביוגוסלביה ב-1999 (<http://www.hrw.org/reports/1999/nato2/>), במלחמת אפגניסטן בשנים 2001-2002 (<http://hrw.org/reports/2002/us-afghanistan/>) ובמלחמה בעיראק בשנת 2003 (<http://www.hrw.org/reports/2003/usa1203/>). התחקיר של Human Rights Watch הראה שהשימוש בפצצות מצרר באזורים מיושבים בעיראק גרם למספר גדול יותר של נפגעים אזרחים מכל גורם אחר במסגרת המבצעים הצבאיים רחבי ההיקף שהובילה הקואליציה בראשות ארה"ב בחודשים מרץ ואפריל 2003, וגרמו להריגתם ולפציעתם של למעלה מ-1,000 אזרחים עיראקיים. כרבע מכלל 500 האזרחים שנהרגו בהפצצות נאט"ו במהלך מלחמת יוגוסלביה ב-1999 נפגעו אף הם מפצצות מצרר.

"המחקר שערכנו בעיראק ובקוסובו מראה שלא ניתן להשתמש בפצצות מצרר באזורים מיושבים מבלי לגרום לאובדן ניכר בחיי אזרחים", אומר רות'. "ישראל חייבת להפסיק מייד את השימוש בפצצות מצרר בלבנון".

ארגון Human Rights Watch הפנה קריאה לצה"ל לחדול מייד משימוש בכלי נשק חסרי-הבחנה, כדוגמת פצצות מצרר, בפעולותיו בלבנון.

רקע

ישראל עשתה שימוש בפצצות מצרר בלבנון בשנת 1978 ובמהלך שנות ה-80. בתקופה זו הטילה ארצות הברית הגבלות על השימוש בפצצות מסוג זה, ובהמשך אף הטילה איסור על העברת פצצות מצרר לישראל, מתוך חשש לפגיעה באזרחים. כלי נשק אלה, שבהם נעשה שימוש לפני למעלה משני עשורים, ממשיכים להיות מופעלים בלבנון ולהשפיע עליה.

במחסי התחמושת של ישראל יש פצצות מצרר שמיועדות להפצה מן האוויר, לירי ארטילרי ולירי באמצעות רקטות. ישראל היא אחת היצרניות והיצואניות הגדולות של פצצות מצרר, בעיקר בצורת פגזי ארטילריה ורקטות שמכילים פצצונות מסוג M85 DPICM (תחמושת קונבנציונלית משופרת דו-שימושית). התעשייה הצבאית לישראל, חברה לייצור נשק בבעלות ממשלת ישראל, ייצרה על פי הדיווחים יותר מ-60 מיליון פצצונות מסוג M85 DPICM. ישראל מייצרת גם לפחות ששה סוגים שונים של פצצות מצרר להטלה ממטוסים, וייבאה מארצות הברית רקטות M26 עבור מערכות שיגור הרקטות MLRS שברשותה.

ישנה היום נטיה בינלאומית הולכת וגוברת להפסקת השימוש בפצצות מצרר. בפברואר 2006 הייתה בלגיה למדינה הראשונה שאסרה את השימוש בפצצות מצרר, ונורבגיה הכריזה על איסור להשתמש בנשק זה ביוני 2006. פצצות מצרר עומדות יותר ויותר במוקד הדיונים בכינוסים של האמנה בדבר כלי נשק קונבנציונליים, כשעוד ועוד מדינות קוראות לחתימה על מסמך בינלאומי חדש בעניין השימוש בפצצות מצרר.

ארגון Human Rights Watch הוא אחד הגופים המייסדים וחבר בוועדת ההיגוי של קואליציית פצצות המצרר: www.stopclustermunitions.org

למידע נוסף בנושא פצצות מצרר, עיינו בדוחות הבאים של ארגון Human Rights Watch:

- “Off Target: The Conduct of the War and Civilian Casualties in Iraq,” <http://www.hrw.org/reports/2003/usa1203/>
- “Fatally Flawed: Cluster Bombs and Their Use by the United States in Afghanistan,” <http://hrw.org/reports/2002/us-afghanistan/>
- “Ticking Time Bombs: NATO’s Use of Cluster Munitions in Yugoslavia,” <http://www.hrw.org/reports/1999/nato2/>

• http://www.hrw.org/doc/?t=arms_clusterbombs : מסמכים נוספים בעניין השימוש בפצצות מצרר

כדי לעיין בסיקור השוטף של הסכסוך בין ישראל ללבנון על ידי ארגון Human Rights Watch, בקרו באתר:
http://hrw.org/campaigns/israel_lebanon/